

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Infrastruktury

KIN – 4101-08-06/2013

P/13/083

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**Tekst ostateczny wystąpienia pokontrolnego ujednolicony
na podstawie Uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej
w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 6 czerwca 2014 roku.**

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/083 – Funkcjonowanie Grupy Kapitałowej PKP
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontrolerzy	1. Andrzej Sykała, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 85939 z dnia 11 września 2013 r. 2. Maria Rainczuk, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 85936 z dnia 9 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	PKP Energetyka S.A.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Tadeusz Skobel – Prezes Zarządu, (dowód: akta kontroli str. 18-19)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Podstawą do pozytywnej oceny działalności PKP Energetyka S.A., w latach 2010 – 2013 (I półrocze) były ustalenia kontroli, które wykazały, że Spółka :

- uzyskiwała dodatnie wyniki finansowe i wypracowała zysk netto w kwocie: 131.621 tys. zł w 2010 r.; 70.977 tys. zł w 2011 r.; 65.614 tys. zł w 2012 r. Szacunkowy wynik finansowy za I półrocze 2013 r. wyniósł 35.482 tys. zł;
- podejmowała efektywne działania na rzecz restrukturyzacji i zmniejszenia kosztów operacyjnych;
- ograniczała zatrudnienie w wyniku realizacji Programu Dobrowolnych Odejść;
- realizowała zadania nałożone przez właściciela w zakresie prywatyzacji oraz pozyskania mienia niezbędnego do prowadzenia działalności.

Nieprawidłowości w działalności Spółki polegały na:

- niepodjęciu przez Walne Zgromadzenie uchwały w sprawie zatwierdzenia *Planu strategicznego PKP Energetyka na lata 2009-2013*;
- niedostatecznej realizacji zadań założonych w planach działalności, obowiązujących, w latach 2010 – 2012.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wypracowanie i realizacja strategii oraz wieloletnich planów działalności spółki

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z postanowieniami Statutu PKP Energetyka S.A. do kompetencji:

- Zarządu Spółki należą wszystkie sprawy w zakresie zarządzania Spółką, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do kompetencji innych organów Spółki (§ 11 ust. 2);
- Rady Nadzorczej należy m.in. podejmowanie uchwał w zakresie opiniowania wszelkich spraw przedkładanych przez Zarząd Spółki do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu (§ 18 ust. 2 pkt 21);
- Walnego Zgromadzenia należy m.in. podejmowanie uchwał dot. zatwierdzania wieloletnich planów działalności oraz strategii Spółki (§ 26 ust. 1 pkt 20).

W latach 2010 - 2013 PKP Energetyka S.A. realizowała zadania na podstawie następujących dokumentów strategicznych², ustalających wieloletnie kierunki działalności Spółki:

- a) *Plan strategiczny PKP Energetyka na lata 2009-2013*, przyjęty uchwałą Zarządu Spółki nr 117 z dnia 31 marca 2009 r.,
- b) *Plan strategiczny PKP Energetyka S.A. na lata 2012-2016* przyjęty uchwałą Zarządu Spółki nr 938 z dnia 20 listopada 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1000-1262)

1.1. *Plan strategiczny PKP Energetyka na lata 2009 - 2013* został opracowany w wyniku realizacji dyspozycji zawartej w piśmie PKP S.A. nr 1989/KPW-mb-4410/08 z dnia 11 sierpnia 2008 r., w którym ustalone zostały założenia, jakie miał spełniać wieloletni plan działalności Spółki. Strategia miała określać m.in.: misję i cele tej działalności, docelowy model biznesowy oraz sposób dojścia do tego modelu, kierunki rozwoju i sposób ich realizacji, założenia programu inwestycyjnego oraz koncepcję prywatyzacji.

(dowód: akta kontroli str. 1263)

Strategia obejmowała działalność PKP Energetyka S.A. w obszarach: „Obrót Energią Elektryczną”, „Dystrybucja Energii Elektrycznej”, „Usługi” (tj. dotychczasowych obszarach funkcjonowania Spółki), „Paliwa” (obszarze, który w 2009 r. znajdował się w początkowej fazie wdrożenia) oraz „Wytwarzanie Energii Elektrycznej” (obszarze planowanym do uruchomienia w najbliższych latach). Wg wyjaśnienia „[...]”³ kierującego do 28 lutego 2013 r. komórką organizacyjną Centrali Spółki właściwą do spraw strategii, Plan strategiczny PKP Energetyka na lata 2009-2013 został opracowany w wyniku „potrzeby sformułowania koncepcji rozwoju PKP Energetyka S.A., przede wszystkim w kontekście planowanej prywatyzacji Spółki. Jednym z najbardziej istotnych nowych elementów strategii Spółki była kwestia uruchomienia obszaru wytwarzania energii elektrycznej w PKP Energetyka S.A. Część z przewidywanych przychodów z prywatyzacji (emisji nowych akcji) planowana była do przeznaczenia na finansowanie projektów inwestycyjnych związanych z wytwarzaniem.”

Przyjęty przez Zarząd Spółki *Plan strategiczny PKP Energetyka na lata 2009-2013*, został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Nadzorczą (uchwałą nr 14/I/2009 z dnia 8 kwietnia 2009 r.).

² Wypracowanych we własnym zakresie, zwanych dalej również strategiami.

³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1182) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska pracownika. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

Plan strategiczny PKP Energetyka na lata 2009-2013, nie został formalnie zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie. Zarząd Spółki nie posiadał informacji na temat przyczyn niezatwierdzenia tego planu.

(dowód: akta kontroli str. 1000 – 1264 i 3080)

Pomimo niezatwierdzenia *Planu strategicznego PKP Energetyka na lata 2009-2013* przez Walne Zgromadzenie w sposób określony Statutem Spółki, właściwe organy PKP Energetyka S.A. (Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza) zatwierdzały roczne plany działalności, w oparciu o które Zarząd Spółki wdrożył 7 projektów inwestycyjnych, mających na celu wytwarzanie energii elektrycznej przez PKP Energetyka S.A.

Na realizację tych projektów planowano ponieść łączne nakłady w wysokości 628.382,4 tys. zł, przy czym do czasu zmiany kierunków strategicznych działalności Spółki w 2012 r.⁴, wydatkowano 3.377,1 tys. zł, w tym na projekt dot. budowy:

- elektrociepłowni Warszawa Odolany wydano kwotę 494,7 tys. zł (planowano – 172.493,2 tys. zł). Najwyższe nakłady poniesiono na: zarządzanie całością prac koniecznych do wykonania na etapie przygotowania projektu inwestycyjnego polegającego na budowie nowej elektrociepłowni; przygotowanie kompletnego wniosku oraz uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy; uzyskanie warunków przyłączeniowych do sieci ciepłej;
- elektrociepłowni Warszawa Olszynka Grochowska wydano kwotę 499,7 tys. zł (planowano – 172.493,2 tys. zł). Najwyższe nakłady poniesiono na: zarządzanie całością prac koniecznych do wykonania na etapie przygotowania projektu; przygotowanie kompletnego wniosku oraz uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy; uzyskanie warunków przyłączeniowych do sieci ciepłej;
- elektrociepłowni Przemyśl wydano 507,0 tys. zł (planowano - 91.662,0 tys. zł). Najwyższe nakłady poniesiono na: zarządzanie całością prac koniecznych do wykonania na etapie przygotowania projektu inwestycyjnego, polegającego na budowie nowej elektrociepłowni; przygotowanie kompletnego wniosku oraz uzyskanie Decyzji o Warunkach Zabudowy; uzyskanie warunków przyłączeniowych do sieci gazowej;
- bioelektrowni w Ujeździe wydano 1.644,6 tys. zł (planowano - 61.653,0 tys. zł). Najwyższe nakłady poniesiono na: wykonanie projektów budowlanego i technologicznego oraz uzyskania prawomocnego pozwolenia na budowę bioelektrowni;
- bioelektrowni w Wyszynach Kościelnych wydano 78,5 tys. zł (planowano – 40.028,5 tys. zł). Poniesione nakłady na realizację tego projektu dotyczyły m.in.: wykonania założeń Techniczno-Ekonomicznych dla bioelektrowni w miejscowości Wyszyny Kościelne; wykonania ekspertyzy wpływu na sieć energetyczną przyłączenia bioelektrowni w Wyszynach Kościelnych; podpisania aktu notarialnego – przedwstępnej umowy sprzedaży dz. nr 734/3;
- bioelektrowni w Korszach wydano 74,5 tys. zł (planowano – 40.024,5 tys. zł). Poniesione nakłady na realizację tego projektu dotyczyły m.in.: wykonania Założeń Techniczno-Ekonomicznych dla bioelektrowni w miejscowości

⁴ W związku z przyjęciem przez Zarząd Spółki w dniu 20 listopada 2012 r. *Planu strategicznego PKP Energetyka S.A. na lata: 2012–2016*, który zakładał poniesienie przez Spółkę wielkich nakładów finansowych w celu modernizacji układów zasilania sieci trakcyjnej, kluczowych z punktu widzenia zwiększania prędkości pociągów.

Korsze; wykonania ekspertyzy wpływu na sieć energetyczną przyłączenia bioelektrowni w Korszach;

- bioelektrowni w Świnicach Wareckich wydano 78,00 tys. zł (planowano – 50.028,0 tys. zł). Poniesione nakłady na realizację tego projektu dotyczyły m.in.: wykonania Założeń Techniczno-Ekonomicznych dla bioelektrowni w miejscowości Świnice Wareckie; wykonania ekspertyzy wpływu na sieć energetyczną przyłączenia bioelektrowni w Świnicach Wareckich; wykonania opinii oszacowania wartości nieruchomości dz. 65/1 i 66/3.

W sprawach dotyczących przyczyn przystąpienia, a następnie odstąpienia od realizacji ww. projektów, mających na celu wytwarzanie energii elektrycznej przez PKP Energetyka S.A. oraz działań, jakie podjęte zostały w związku z rezygnacją z kontynuowania działań w tym obszarze, wyjaśnienia przedstawił Pan Tadeusz Skobel Prezes Zarządu PKP Energetyka S.A.⁵ Wg wyjaśnień oraz załączonych do nich dokumentów w „Planie strategicznym PKP Energetyka S.A. na lata 2012–2016”, odstąpiono od realizacji zadań związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej przez Spółkę, z uwagi na znaczną skalę nakładów inwestycyjnych przewidywanych do poniesienia w ciągu najbliższych lat (w okresie 2013-2016) na realizację zadań w innym obszarze, tj. modernizacji układów zasilania sieci trakcyjnej, kluczowych z punktu widzenia zwiększania prędkości pociągów, w tym wdrożenia do eksploatacji nowoczesnych składów. W tej sytuacji, mając na uwadze potrzebę zapewnienia płynności finansowej PKP Energetyka S.A., uznano za zasadną rezygnację z kontynuowania działań w obszarze wytwarzania, jako kierunku rozwoju o niższym priorytecie. Ze względu na odstąpienie od uruchomienia w spółce wytwarzania energii elektrycznej, wszczęta została procedura sprzedaży udziałów PKP Energetyka S.A. w projektach budowy siedmiu elektrociepłowni i biogazowni rolniczych. „...Wszczęcie działań przygotowawczych w zakresie uruchomienia działalności w obszarze wytwarzania energii elektrycznej wynikało z faktu osiągania przez inne przedsiębiorstwa energetyczne wysokiego poziomu rentowności w tym obszarze, przekraczającego wartości charakteryzujące pozostałe dziedziny ich funkcjonowania, czyli dystrybucję i obrót energią elektryczną. Nakłady na ww. działania przygotowawcze finansowane były ze środków własnych Spółki. Decyzje o wydatkowaniu tych środków podejmowane były w zgodności z uregulowaniami *Tymczasowej Instrukcji udzielania zamówień w „PKP Energetyka” spółka z o. o. EH - 2*. W okresie, w którym zawierano umowy związane z realizacją ww. projektów Spółka nie była informowana o zmianie priorytetów właściciela odnośnie działalności polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej. Terminy, w których Spółka poniosła ostatnie nakłady na każdym z ww. projektów wynikające z zawartych wcześniej umów przedstawiają się następująco:

EC Warszawa Odolany -14.12.2012,

EC Warszawa Olszynka Grochowska -14.12.2012,

EC Przemyśl-14.12.2012,

Biogazownia rolnicza Ujazd - 05.02.2013.

Ponieważ projekty inwestycyjne bez doprowadzenia ich do określonego stanu zawansowania nie mają wartości dla inwestora (kryterium decydującym o wartości projektu i o decyzji o jego nabyciu jest możliwość szybkiej i skutecznej realizacji projektu), pewne nakłady zostały poniesione po otrzymaniu informacji o wstrzymaniu projektów wytwarzania i wynikały z powyższych założeń...”

⁵ Pan Tadeusz Skobel Prezes Zarządu Spółki, w odpowiedzi na pismo kontrolera NIK w sprawie złożenia wyjaśnień w ww. sprawach, przekazał wyjaśnienia złożone przez „[...]” Zastępcę Dyrektora Oddziału Usług ds. handlowych oraz „[...]” kierującego do 28 lutego 2013 r. komórką organizacyjną Centrali Spółki właściwą do spraw strategii. Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1182) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imion i nazwisk ww. pracowników. Wyłączenia tego dokonano w interesie osób fizycznych.

„...Odnosząc się do ewentualnego przystąpienia przez Spółkę w przyszłości do prowadzenia prac mających na celu uruchomienie działalności polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej należy stwierdzić, że:

- w okresie do końca 2016 r. przewiduje się priorytetowe traktowanie programu modernizacji układów zasilania sieci trakcyjnej i kierowanie znaczących środków finansowych na realizację tego przedsięwzięcia;
- następnie, adekwatnie do sytuacji finansowej Spółki, rozwoju dostępnych technologii oraz sytuacji rynkowej - przewiduje się przeanalizowanie zagadnienia właściwego wykorzystania unikalnych możliwości PKP Energetyka S.A. wynikających z:
 - dostępu do terenów o potencjalnych możliwościach zagospodarowania w formie budowy obiektów wytwórczych;
 - dysponowania siecią dystrybucyjną na terenie całego kraju, czyli możliwościami sprawnego przyłączania siłowni w kontekście określenia najbardziej racjonalnego rodzaju aktywności w obszarze wytwarzania energii elektrycznej lub też rezygnacji z tego rodzaju działalności...”

Wg ww. wyjaśnień oraz załączonych do nich dokumentów stan zaawansowania prac związanych ze sprzedażą udziałów PKP Energetyka S.A, w projektach budowy ww. elektrociepłowni przedstawiał się następująco:

„...1. EC Warszawa Odolany i EC Warszawa Olszynka Grochowska.

„[...]”⁶ jest jedynym potencjalnym klientem, gdyż jest obecnym właścicielem „[...]”⁷, który nie jest zobowiązany do zakupu ciepła ze źródeł konwencjonalnych; Bez zapewnienia sprzedaży ciepła projekt jest nieopłacalny. Ze względu na posiadanie na terenie Warszawy własnych projektów budowy elektrociepłowni „[...]”⁸ zainteresowana była zakupem tylko jednego projektu (w lokalizacji Olszynka Grochowska).

1) Zakończono negocjacje cenowe; Uzgodniono, że płatność na rzecz PKP Energetyka S.A. za przejęcie projektu EC Olszynka Grochowska wyniesie: „[...]”⁹.

2) Zakończono negocjacje treści umowy sprzedaży projektu budowy elektrociepłowni.

3) W lipcu br. projekt umowy sprzedaży projektu nie został jednak zaakceptowany przez Radę Nadzorczą firmy „[...]”¹⁰ ze względu na wyjątkowo niekorzystny czas do podejmowania decyzji inwestycyjnych spowodowany brakiem rozstrzygnięć w obszarze legislacyjnym dotyczącym produkcji energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnym skojarzeniu. Ostatnie ustalenia z Prezesem Zarządu „[...]”¹¹

⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wynegocjowanej ceny sprzedaży projektu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

(listopad 2013) wskazują, że „[...]”¹² jest gotowa wrócić do ponownej analizy projektu i ewentualnych rozmów po wznowieniu i nabraniu tempa prac legislacyjnych - spodziewane jest to najwcześniej w połowie 2014 roku.

2. EC Przemysł.

1) „[...]”¹³ jest głównym klientem. Równolegle prowadzone są jeszcze rozmowy z firmą „[...]”¹⁴ i funduszem „[...]”¹⁵. Jakkolwiek ze względu na generalnie zły klimat inwestycyjny wynikający z dużego ryzyka regulacyjnego rozmowy te są mało zaawansowane.

2) Negocjacje cenowe z grupą „[...]”¹⁶ zostały zakończone w końcu 2012 roku. Uzgodniono wtedy, że płatność na rzecz PKP Energetyka S.A. za przejęcie projektu EC Przemysł wyniesie „[...]”¹⁷.

3) W związku z przekształceniami organizacyjnymi w „[...]”¹⁸ proces zakupu projektu został zawieszony. W połowie lutego br. decyzją Prezesa Zarządu „[...]”¹⁹, dalsze prace w zakresie zakupu projektu EC Przemysł przejęte zostały przez „[...]”²⁰. Na spotkaniu w dniu 17 kwietnia br. „[...]”²¹ oświadczyło, że nie jest zainteresowany nabyciem przedmiotowego projektu.

4) We wrześniu br. doszło do zmiany Zarządu w „[...]”²². Nowy Zarząd wyraził powtórne zainteresowanie spółki projektem EC Przemysł. W związku z faktem, iż analiza projektu prowadzona jest przez inne osoby niż dotychczas, cały proces rozpoczął się na nowo od przekazania w połowie listopada br. wstępnych

¹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy funduszu, o którym mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy grupy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wynegocjowanej ceny sprzedaży projektu oraz sposobu płatności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy grupy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

materiałów (teaser). „[...]”²³ jest aktualnie jedynym podmiotem, z którym prowadzone są rozmowy, a który oświadcza, że jest skłonny przyjąć wyższe ryzyko braku regulacji (...prawnych...). Wynika to z faktu szczególnego związku pomiędzy kogeneracją gazową, a działalnością podstawową grupy „[...]”²⁴.

„...zaawansowanie sprzedaży przez PKP Energetyka S.A. projektu budowy biogazowni w Ujeździe:

1. Biogazownia Ujazd.

1) Wstępną informację o projekcie przekazano do 25 firm działających na rynku biogazowym; 9 z nich wyraziło zainteresowanie projektem i uczestnictwem na dalszych etapach procesu sprzedaży;

2) Z 6 podmiotami podpisano umowy o zachowaniu poufności, co umożliwiło przekazanie im pełnej dokumentacji w celu przeprowadzenia due diligence projektu;

3) Wstępne propozycje nabycia projektu przekazały jedynie dwa podmioty: „[...]”²⁵.

4) Żadna z propozycji nie dotyczy natychmiastowego zakupu projektu biogazowni Ujazd ze względu na brak ustawy o odnawialnych źródłach energii i spadek cen certyfikatów pochodzenia energii odnawialnej.

5) Pozostałe podmioty, które przystąpiły do badania projektu, ze względu na brak ustawy o odnawialnych źródłach energii i spadek cen certyfikatów pochodzenia energii, wstrzymały inwestowanie w odnawialne źródła do czasu ustalenia zasad wsparcia dla odnawialnych źródeł energii, w tym energii elektrycznej z biogazu.

Jak wynika z informacji przedstawionych powyżej do dnia dzisiejszego nie odzyskano żadnych środków poniesionych na ww. projekty.

Na dzień dzisiejszy nie jest możliwym określenie terminów w jakich możliwe byłoby odzyskać te nakłady w przyszłości, dlatego że uzależnione jest to w bezpośredni sposób od wejścia w życie rozwiązań legislacyjnych dotyczących produkcji energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnym skojarzeniu oraz od wejścia w życie nowej ustawy o odnawialnych źródłach energii”.

(dowód: akta kontroli str. str.1496; 1503-1510; str.1564-66)

1.2. Plan strategiczny PKP Energetyka S.A. na lata: 2012–2016, zmieniający w sposób zasadniczy strategię na lata 2009-2013, opracowano, wg wyjaśnień „[...]”²⁶

kierującego uprzednio komórką organizacyjną Centrali Spółki właściwą do spraw strategii - jako realizację dyspozycji przekazanej w formie ustnej przez członków Zarządu PKP S.A., podczas spotkania z nowo powołanym Zarządem PKP Energetyka S.A., które odbyło się w ostatnich dniach czerwca 2012 r. Dyspozycje te obejmowały: ustalenie priorytetowego znaczenia zadań z zakresu modernizacji układów zasilania sieci trakcyjnej, z punktu widzenia zarówno rozwoju Spółki, jak i rozwoju transportu kolejowego w Polsce (a w związku

²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy grupy, o której mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firm, o których mowa w wyjaśnieniu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1182) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska pracownika. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

z tym rezygnację z kontynuowania prac przygotowawczych do uruchomienia obszaru wytwarzania energii elektrycznej) oraz zwiększenie dynamiki pozyskiwania przychodów na rynkach innych niż kolejowe.

(dowód: akta kontroli str. 1181-1262)

W Spółce prowadzone były analizy dotyczące zgodności obowiązujących strategii z aktami normatywnymi i programami rządowymi oraz strategią funkcjonowania Grupy PKP. Analizy te prowadzone były przez komórkę organizacyjną Centrali Spółki właściwą ds. strategii. Analizie poddana była zgodność przygotowywanych strategii z następującymi dokumentami:

- Strategią dla transportu kolejowego do roku 2013;
- Master planem dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku;
- Polityką Transportową Państwa na lata 2006 – 2025;
- Strategią Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.);
- Obowiązującą Strategią Grupy PKP.

W wyniku tych analiz ustalono, że dokumenty rządowe i ministerialne nie obejmują swoim zakresem aspektów strategicznych związanych bezpośrednio z działalnością PKP Energetyka S.A.

Strategia Grupy Kapitałowej PKP na lata 2012-2015 zawierała zapisy o uwzględnieniu w ramach strategii rozwoju PKP Energetyka, procesu modernizacji sieci elektroenergetycznej w odniesieniu do planowanego uruchomienia „Pendolino”. Element ten został uwzględniony w treści *Planu strategicznego PKP Energetyka S.A. na lata: 2012–2016*.

(dowód: akta kontroli str. 1007-1008)

W ramach przygotowania dokumentów strategicznych, w tym projekcji finansowych, prowadzone były w trybie roboczym konsultacje pomiędzy komórkami i jednostkami organizacyjnymi Spółki. Opracowane projekcje finansowe dla poszczególnych obszarów działalności oraz dla Spółki jako całości, stanowiły podstawę do formułowania przez komórkę organizacyjną Centrali ds. ekonomicznych, planów rzeczowo-finansowych na kolejne okresy roczne, zgodnie z wytycznymi PKP S.A.

W okresie objętym kontrolą Zarząd Spółki ustalał priorytetowe zadania oraz kryteria oceny jednostek organizacyjnych. Cele te były określane w kolejnych uchwałach Zarządu PKP Energetyka S.A. w sprawie *ustalenia priorytetowych zadań dla oddziałów i zakładów PKP Energetyka S.A. oraz kryteriów oceny działalności tych jednostek organizacyjnych*. W okresie objętym kontrolą dokumenty takie opracowane zostały w odniesieniu do lat 2010, 2011, 2012.

(dowód: akta kontroli str. 1265-1367)

Zgodnie z zapisami *Regulaminu Organizacyjnego PKP Energetyka S.A. – Centrala* (par. 17 pkt. 6 ppkt 3) do zakresu działania Biura Ekonomicznego należy m.in. dokonywanie *analiz wykonania kosztów, przychodów i wyników, sporządzanie sprawozdań na potrzeby Centrali Spółki, wyjaśnienie powstałych odchyłeń (wykonanie vs plan)*. W związku z tym realizacja planów rzeczowo-finansowych była poddana kontroli funkcjonalnej sprawowanej przez to Biuro w różnych aspektach, dotyczących różnych okresów czasu, poprzez porównanie wykonania z planem poszczególnych składników przychodów i kosztów wraz z określaniem przyczyn ewentualnych odchyłeń. Ponadto, po zakończeniu każdego kwartału, Zarząd Spółki dokonywał oceny wykonania planu przez poszczególne jednostki organizacyjne.

W Centrali Spółki funkcjonowała komórka ds. Zarządzania Ryzykiem tworząca mapę kluczowych ryzyk, których zaistnienie mogłoby wpłynąć na pojawienie się trudności w realizacji celów działalności PKP Energetyka S.A. Ryzyka te brane były pod uwagę przy konstruowaniu planu audytu wewnętrznego na dany rok kalendarzowy.

W latach 2010 – 2012 Biuro Audytu Wewnętrznego przeprowadziło badania audytowe w obszarach działalności Spółki dotyczących:

- płynności finansowej;
- podatków;
- konkurencji na rynku usług energetycznych.

Na podstawie przeprowadzonego audytu sformułowane zostały wnioski, które Spółka postanowiła wdrożyć. Zarząd Spółki zdecydował, by w ramach funkcjonujących zasad nadzoru właścicielskiego w Grupie Kapitałowej PKP, podjąć działania, mające na „[...]”²⁷

(dowód: akta kontroli str. 1368-1398)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na:

Niepodjęciu przez Walne Zgromadzenie uchwały w sprawie zatwierdzenia *Planu strategicznego PKP Energetyka na lata 2009-2013*, co naruszało obowiązujący w badanym okresie Statut PKP Energetyka S.A., który stanowił, że wieloletnie plany działalności Spółki podlegają zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie (§ 26 ust. 1 pkt 20).

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Przystąpienie do realizacji projektów inwestycyjnych dotyczących budowy elektrociepłowni i bioelektrowni, a następnie odstąpienie od wdrożonych już przedsięwzięć, w celu dostosowania wieloletniego planu działalności PKP Energetyka S.A. do założeń przyjętych przez właściciela w *Strategii Grupy Kapitałowej PKP na lata 2012-2015*²⁸, doprowadziło do sytuacji, w której odzyskanie przez Spółkę środków finansowych zaangażowanych w budowę elektrociepłowni i bioelektrowni może być niemożliwe.

Zdaniem NIK ustalanie zasadniczych założeń wieloletnich kierunków działalności Spółki nie powinno odbywać się w formie realizacji dyspozycji, przekazanych ustnie przez członków Zarządu PKP S.A., lecz w drodze uchwał organów PKP Energetyka S.A.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Realizacja rocznych planów działalności oraz pozyskiwanie i wykorzystanie środków finansowych z Unii Europejskiej

Opis stanu
faktycznego

Plany strategiczne PKP Energetyka S.A., obowiązujące w badanym okresie, stanowiły podstawę do sporządzania rocznych planów rzeczowo - finansowych Spółki. Sprawozdania z wykonania planów rzeczowo – finansowych przedkładane były regularnie Radzie Nadzorczej i analizowane na jej posiedzeniach.

(dowód: akta kontroli str. 1399 -1474)

W Spółce, w latach 2010 – 2013 (I półrocze), były prowadzone analizy dotyczące odchyleń między planami rzeczowo-finansowymi, a faktycznym ich wykonaniem. Analizy te do końca 2012 r. były przygotowywane w okresach miesięcznych,

²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie działań podjętych przez spółkę na podstawie wyników audytu. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸ W tym zapisów dot. uwzględnienia w strategii działalności PKP Energetyka S.A. modernizacji sieci elektroenergetycznej, w celu umożliwienia eksploatacji pociągów wysokich prędkości, w tym „Pendolino”, a w związku z tym koniecznością przeznaczenia na ten cel środków finansowych planowanych uprzednio na budowę elektrociepłowni i bioelektrowni.

w formie opisowej, zgodnie z wytycznymi właściciela (PKP S.A.). W związku ze zmianą takich wytycznych, od stycznia 2013 r. miesięczne wyniki działalności Spółki prezentowane były dodatkowo w sposób narastający, wg ustalonej dla Grupy PKP formy tabelarycznej. Comiesięcznie wyniki analiz dot. działalności Spółki przekazywane były do Rady Nadzorczej. W okresach rocznych przygotowane było „Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki”.

(dowód: akta kontroli str. 1475-1491)

REALIZACJA PLANÓW RZECZOWYCH

W latach 2010 - 2012 PKP Energetyka S.A.:

- nie zrealizowała łącznie 22 zadań o wartości całkowitej²⁹ równej lub wyższej niż 100,0 tys. zł, ustalonych w rocznych planach remontów. Łączna, planowana wartość wskazanych 22 zadań wynosiła 4. 244,1 tys. zł;
- zrealizowała z opóźnieniem 30 zadań o wartości całkowitej³⁰ - równej lub wyższej niż 100,0 tys. zł, przewidzianych do realizacji w rocznych planach remontów. Łączna, planowana wartość wskazanych 30 zadań wynosiła 6.089,0 tys. zł;
- odstąpiła od realizacji 11 zadań (w tym 7 projektów dotyczących wytwarzania energii elektrycznej) o wartości całkowitej równej lub wyższej niż 500,0 tys. zł, ustalonych w rocznych planach nakładów na aktywa trwałe. Łączna, planowana wartość wskazanych 11 zadań wynosiła 658.232,2 tys. zł;
- zrealizowała z opóźnieniem 67 zadań o łącznej planowanej wartości 94.738,3 tys. zł, ustalonych w rocznych planach nakładów na aktywa trwałe.

(dowód: akta kontroli str. 1492-1571)

ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA

W okresie 2010 – 2013 (I półrocze) w Spółce, wg planów na poszczególne lata, nastąpić miał spadek zatrudnienia „[...]”³¹.

W kontrolowanym okresie, zasady zatrudniania nowych pracowników regulował dokument pn. „Polityka PKP Energetyka spółka z o. o. w zakresie przyjęć do pracy”. Przyjęcia do pracy wynikały z konieczności uzupełnienia wolnych miejsc pracy, spowodowanych przyczynami naturalnymi (emerytury, renty itp.) oraz rosnącym zapotrzebowaniem na pracowników w związku z modernizacjami infrastruktury kolejowej. Zatrudnianie nowych pracowników odbywało się pod ścisłym nadzorem i za zgodą kierownictwa Spółki. Przy zatrudnianiu nowych pracowników brano pod uwagę ich kompetencje zawodowe i poziom wykształcenia „[...]”³²

(dowód: akta kontroli str. 1572-1845)

WYNIKI FINANSOWE

²⁹ Każdego zadania.

³⁰ Jw.

³¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. organizacji spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. organizacji spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

W badanym okresie PKP Energetyka S.A. wypracowała zysk netto w kwocie: 131.621 tys. zł w 2010 r.; 70.977 tys. zł w 2011 r. oraz 65.614 tys. zł w 2012 r. „[...]”³³.

W opinii biegłych rewidentów sprawozdania z działalności spółki za rok obrotowy: 2010, 2011 i 2012 były kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁴, a zawarte w nich informacje, pochodzące ze zbadanych sprawozdań finansowych, były z nimi zgodne.

Sytuacja majątkowa

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. majątek Spółki w ujęciu rzeczowym składał się „[...]”³⁵.

Dla poprawy jakości świadczonych usług Spółka inwestowała w sprzęt techniczny, a zwłaszcza w środki transportu: pojazdy kolejowe z własnym napędem, samochody, pociągi, koparki, dźwigi, itp. Dobry stan techniczny tego sprzętu wpływał na: jakość, sprawność i obniżenie kosztów świadczonych usług, jak również na wzrost wartości majątku.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. środki transportu stanowiły „[...]”³⁶.

Zasadnicze zmiany, skutkujące w 2010 r. wzrostem majątku PKP Energetyka S.A. spowodowane były przede wszystkim wniesieniem do Spółki przez PKP S.A. składników majątku trwałego w postaci 64 nieruchomości, w tym: 16 stacji transformatorowych, 39 podstawic trakcyjnych, 6 baz zaplecza technicznego, 1 siedziby zakładu oraz 2 innych nieruchomości o łącznej wartości 51.539,1 tys. zł (w formie aportu w zamian za objęcie akcji).

Podobna sytuacja miała miejsce w 2011 r., kiedy to PKP S.A. wniosła do Spółki: 74 nieruchomości, w tym: 22 stacje transformatorowe, 30 podstawic trakcyjnych, 14 baz zaplecza technicznego, a także 8 innych nieruchomości o łącznej wartości 59.797,79 tys. zł oraz urządzenia elektroenergetyczne, o łącznej wartości 913,14 tys. zł (analogicznie jak w 2010 r. - w formie aportu w zamian za objęcie akcji).

W 2012 r. nastąpiło dokapitalizowanie Spółki w postaci wniesienia przez PKP S.A. aportem nieruchomości, o wartości 26.134.796,00 zł. Spółka otrzymała także od PKP S.A. nieodpłatnie majątek trwały o wartości 3.937.730,31 zł

Na zmiany skutkujące w 2010 r., w 2011 r. oraz w 2012 r. wzrostem majątku wpływ miała także działalność własna Spółki w zakresie realizacji nakładów na aktywa trwałe (zakup i wytworzenie nowych środków trwałych oraz ulepszenie istniejących). „[...]”³⁷.

³³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. organizacji spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

³⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. majątku i organizacji spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. majątku i organizacji spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. majątku i organizacji spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

(dowód: akta kontroli str. 1847-1999,4257-4424)

ZARZĄD I RADA NADZORCZA

Z tytułu odwołania członków Zarządu Spółki oraz Rady Nadzorczej, przed upływem kadencji, Spółka nie poniosła kosztów związanych z wypłatą odpraw lub odszkodowań.

(dowód: akta kontroli str. 4428-4577)

DOTACJE I ŚRODKI UNIJNE

W badanym okresie PKP Energetyka S.A. nie starała się i nie otrzymywała dotacji lub subwencji z budżetu państwa, korzystała natomiast z funduszy europejskich w ramach pomocy de minimis³⁸.

W okresie objętym kontrolą Spółka otrzymała w ten sposób łączną pomoc w wysokości 920 tys. zł na realizację 14 projektów. Najwyższą kwotę – 502 tys. zł otrzymała na organizację szkoleń dla pracowników Spółki, przeprowadzonych przez CS Szkolenie i Doradztwo Sp z o. o., w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

(dowód: akta kontroli str. 4578-4581)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na niepełnej realizacji planów rzeczowych, obowiązujących w latach 2010 – 2012. Spółka w badanym okresie:

- nie zrealizowała łącznie 22 zadań o wartości całkowitej równej lub wyższej niż 100,0 tys. zł, przewidzianych do realizacji w rocznych planach remontów. Wartość tych zadań wynosiła 4. 244,1 tys. zł;
- zrealizowała z opóźnieniem 30 zadań o wartości całkowitej - równej lub wyższej niż 100,0 tys. zł, przewidzianych do realizacji w rocznych planach remontów. Wartość całkowita tych zadań wynosiła 6.089,0 tys. zł;
- zrealizowała z opóźnieniem 67 zadań o łącznej planowanej wartości 94.738,3 tys. zł, ustalonych w rocznych planach nakładów na aktywa trwałe.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Do czasu zakończenia kontroli PKP Energetyka S.A. nie odzyskała środków w kwocie 3.377,1 tys. zł, zaangażowanych w siedem projektów inwestycyjnych związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej. Zarząd Spółki nie mógł przy tym określić terminów, w jakich możliwe będzie odzyskanie ww. nakładów.

(dowód: akta kontroli str. 21-72)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

³⁸ Wsparcie państwa udzielane przedsiębiorstwom (spółkom), które nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej.

3. Działania w zakresie: restrukturyzacji i przygotowania spółki do prywatyzacji, pozyskania od PKP S.A. składników mienia niezbędnych do prowadzenia działalności oraz zagospodarowania majątku zbędnego

DZIAŁANIA W ZAKRESIE RESTRUKTURYZACJI I PRZYGOTOWANIA DO PRYWATYZACJI

Opis stanu faktycznego

Plany dotyczące prywatyzacji PKP Energetyka S.A. zamieszczone zostały w następujących, przekazanych Spółce dokumentach:

- Strategia Grupy Kapitałowej PKP na lata 2012-2015 w rozdziale „Obszar III – Finanse. Prywatyzacja”;
- Program działań dla rozwoju transportu kolejowego do roku 2015. Ministerstwo Infrastruktury, sierpień 2010 r.

Zagadnienia dotyczące planów przekształceń restrukturyzacyjnych Spółka ujęła w następujących dokumentach:

- Raport z Fazy II projektu „Przegląd wybranych funkcji i wypracowanie modelu funkcjonowania PKP Energetyka S.A.”, 30 lipca 2012 r.;
- Biznes plan PKP Energetyka S.A. Oddział w Warszawie – Usługi na lata 2012-2016;
- Rozwój struktury organizacyjnej i biznesowej PKP Energetyka, listopad 2012 r.

Zamierzenia dotyczące restrukturyzacji i przygotowania do prywatyzacji PKP Energetyka S.A. uwzględnione zostały również w następujących dokumentach:

- Plan strategiczny PKP Energetyka na lata 2009-2013³⁹:
W rozdziale 5.1 „Wdrożenie nowej struktury organizacyjnej Spółki” przedstawiono podstawowe założenia odnoszące się do modyfikacji struktury organizacyjnej PKP Energetyka S.A. Zamierzenia te zostały zrealizowane w okresie do końca 2009 r.
- Plan strategiczny PKP Energetyka S.A. na lata 2012-2016.
Dokument ten w rozdziale 6.1 „Nowy model biznesowy” przedstawia najważniejsze inicjatywy dotyczące wdrożenia nowej struktury organizacyjnej i modelu działań biznesowych Spółki. W czasie kontroli ww. plan był w toku realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 3081-3475)

PKP Energetyka S.A. w ramach restrukturyzacji i przygotowań do prywatyzacji zleciła zadania firmom zewnętrznym:

- W okresie od dnia 11 października 2010 r. do dnia 18 stycznia 2013 r. firma „[...]”⁴⁰ świadczyła doradztwo na rzecz Zarządu PKP Energetyka S.A. w procesie prywatyzacji Spółki, obejmujące:
 - wykonanie opracowania prezentującego analizę prawdopodobnych wariantów i sformułowanie rekomendacji dotyczącej najbardziej pożądanych działań w zakresie zagadnień istotnie wpływających na proces prywatyzacji i rozwój Spółki,
 - wykonanie opracowania prezentującego analizę i weryfikację przyjętej strategii Spółki,

³⁹ Dokument nie został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie – por. str. 4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego - pkt 1 Wypracowanie i realizacja strategii oraz wieloletnich planów działalności spółki.

⁴⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. nazwy firmy, która świadczyła usługi doradcze na rzecz spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- świadczenie usług wsparcia przy formułowaniu stanowiska Zarządu odnośnie istotnych kwestii wynikających z analiz i opinii sporządzanych w trakcie prac poprzedzających proces prywatyzacji Spółki prowadzonych na rzecz PKP S.A. przez doradcę prywatyzacyjnego zatrudnionego przez PKP S.A.,
- wykonanie opracowania prezentującego rekomendacje dotyczące metody, pożądanego terminu i sprzyjających okoliczności przeprowadzenia prywatyzacji Spółki,
- wykonanie opracowania prezentującego informacje dotyczące strategii rozwoju Spółki,
- opracowanie na rzecz Spółki projekcji finansowych na lata 2010-2025.

Wykonawca zamówienia wybrany został w trybie przetargu ograniczonego.⁴¹ Zamówienie zostało zrealizowane zgodnie z umową. PKP Energetyka S.A. z tytułu wykonanych „[...]”⁴² prac, poniosła nakłady w kwocie 1.766,6 tys. zł netto (brutto 2.171,1 tys. zł).

Ponadto w okresie od dnia 19 marca 2012 r. do dnia 30 lipca 2012 r. „[...]”⁴³ świadczyła doradztwo na rzecz Zarządu PKP Energetyka S.A. w zakresie przeglądu wybranych funkcji i wypracowania modelu biznesowego funkcjonowania Spółki, a w okresie od dnia 30 października 2012 r. do czasu zakończenia kontroli udziela Spółce wsparcia w procesie wdrożenia zmian organizacyjnych. Zamówienie udzielone w trybie „z wolnej ręki” zostało zrealizowane za kwotę 497,0 tys. zł netto (611,3 tys. zł brutto)⁴⁴.

- W okresie od dnia 5 lipca 2011 r. do dnia 8 września 2011 r. „[...]”⁴⁵ realizowała prace na potrzeby sporządzenia prospektu emisyjnego. Zamówienie udzielone w trybie „z wolnej ręki” zostało zrealizowane za kwotę 326,0 tys. zł netto (401,0 tys. zł brutto)⁴⁶.
- W okresie od dnia 19 listopada 2012 r. do dnia 31 stycznia 2013 r. firma „[...]”⁴⁷ wspierała PKP Energetyka S.A. w obszarze opracowania strategii oraz opracowania i wdrożenia modelu zarządzania ryzykiem rynkowym; ponadto od dnia 31 maja 2013 r. do czasu zakończenia kontroli realizowała doradztwo na rzecz Zarządu Spółki w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym, a od dnia 11 grudnia 2012 r. do czasu zakończenia kontroli wspierała Spółkę w obszarze opracowania i wdrożenia modelu biznesowego obszaru sprzedaży PKP Energetyka S.A. Zamówienia udzielone w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji oraz z wolnej ręki, zostały zrealizowane za kwotę 1.715,0 tys. zł netto (2.109,5 tys. zł brutto)⁴⁸.

⁴¹ Kontrolą nie objęto zagadnień związanych z udzieleniem ww. zamówienia.

⁴² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. nazwy firmy, która świadczyła usługi doradcze na rzecz spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. nazwy firmy, która świadczyła usługi doradcze na rzecz spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁴ Kontrolą nie objęto zagadnień związanych z udzieleniem ww. zamówienia.

⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. nazwy firmy, która świadczyła usługi doradcze na rzecz spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁶ Kontrolą nie objęto zagadnień związanych z udzieleniem ww. zamówienia.

⁴⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. nazwy firmy, która świadczyła usługi doradcze na rzecz spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁸ Kontrolą nie objęto zagadnień związanych z udzieleniem ww. zamówienia.

- Przygotowanie planów komunikacyjnych dla Spółki w kontekście planów restrukturyzacji i przygotowania do prywatyzacji PKP Energetyka S.A. wykonała w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 30 września 2012 r. firma „[...]”⁴⁹. Zamówienie zostało udzielone w trybie zapytania ofertowego, zapewniającego konkurencyjność ofert, poniesione nakłady netto wyniosły 242,4 tys. zł (brutto 298,2 tys. zł)⁵⁰.

(dowód: akta kontroli str. 3476-3478)

Spółka nie zlecała firmom zewnętrznym zamówień dotyczących wypracowania planu ciągłości działania. W zakresie wdrożenia systemów niezbędnych do otrzymania certyfikatu bezpieczeństwa ISO Spółka udzieliła w latach 2010-2013 jednego zamówienia: w dniu 27 sierpnia 2012 r. „[...]”⁵¹ zleciła opracowanie Systemu Zarządzania Utrzymaniem Pojazdów Kolejowych (MMS), zakończone uzyskaniem od Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego certyfikatu dla podmiotu odpowiedzialnego za utrzymanie pojazdów kolejowych.

(dowód: akta kontroli str. 3479-3480)

W okresie przygotowania restrukturyzacji Spółki, w latach 2008-2009 utworzono „[...]”⁵².

W wyniku realizacji planów dotyczących restrukturyzacji Spółki z dniem 1 stycznia 2013 r. wdrożono zmieniony Regulamin organizacyjny PKP Energetyka S.A., w którym uwidoczniło dokonane zmiany restrukturyzacyjne: „[...]”⁵³

(dowód: akta kontroli str. 3602-3605)

W procesie przygotowania prywatyzacji PKP Energetyka S.A., zatrudniony został przez właściciela Spółki (PKP S.A.) doradca prywatyzacyjny - konsorcjum firm, w skład którego wchodziły: Bank Zachodni WBK S.A., Energy Management and Conservation Agency S.A., oraz kancelaria prawna Prof. M. Wierzbowski i Partnerzy – Adwokaci i Radcowie Prawni. Wybór ww. doradcy dokonany został przez PKP S.A. w trybie przetargu nieograniczonego.

PKP Energetyka S.A. współpracowała z doradcą PKP S.A. ds. prywatyzacji, w tym przy opracowywaniu prospektu emisyjnego.

Doradca opracował wymagane umową dokumenty, m.in. analizę sytuacji prawnej majątku Spółki, ocenę realizacji przez Spółkę obowiązków wynikających z tytułu ochrony zabytków wchodzących w skład majątku Spółki, analizę realizacji obowiązków w zakresie ochrony środowiska w Spółce oraz projekt prospektu emisyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 4242-4256)

Realizacja planów dotyczących prywatyzacji Spółki odbywała się w formie ścisłej współpracy z PKP S.A. oraz z doradcą prywatyzacyjnym zatrudnionym przez PKP S.A., w zakresie obejmującym przede wszystkim:

⁴⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. nazwy firmy, która świadczyła usługi doradcze na rzecz spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁰ Kontrolą nie objęto zagadnień związanych z udzieleniem ww. zamówienia.

⁵¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. nazwy firmy, która świadczyła usługi doradcze na rzecz spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. organizacji spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. organizacji spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- opracowywanie i przekazywanie żądanych danych,
- opiniowanie projektów dokumentów i analiz sporządzanych przez doradcę prywatyzacyjnego.

Realizacja planów dotyczących prywatyzacji Spółki zakończyła się na etapie sporządzenia projektu prospektu emisyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 3602-3605)

Pismem Zarządu PKP S.A. Nr 408/KSP-II-4410-35/11 z dnia 4 października 2011 r. Spółka została poinformowana o zaakceptowaniu przez Zarząd PKP S.A. rekomendacji ww. doradcy co do przesunięcia oferty publicznej akcji Spółki na rok 2012, zaś pismem Nr KDP.01.4410.2.2013/4 z dnia 9 stycznia 2013 r. poinformowano Spółkę o rozwiązaniu z dniem 4 stycznia 2013 r. umowy zawartej przez PKP S.A. z doradcą prywatyzacyjnym.

PKP S.A. obciążyła Spółkę kosztami zatrudnienia doradcy prywatyzacyjnego w kwocie 675.934,96 zł netto⁵⁴.

(dowód: akta kontroli str. 4242-4256)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

POZYSKIWANIE MIENIA NIEZBĘDNEGO DO DZIAŁALNOŚCI

Mienie niezbędne do prowadzenia działalności PKP Energetyka S.A., nie będące własnością Spółki, do czasu uregulowania stanu prawnego i doprowadzenia do stanu zdolności aportowej, stanowiło przedmiot umów dzierżawy nieruchomości, zawartych pomiędzy PKP Energetyka S.A. i PKP S.A. W latach 2010-2013 Spółka korzystała z mienia PKP S.A. na podstawie następujących umów:

- Umowa dzierżawy nieruchomości związanych z układem przesyłowo-rozdzielczym prądu stałego 3 kV nr D38-KN-4PR/01 z dnia 28 września 2001 r. (z późniejszymi zmianami),
- Umowa dzierżawy nieruchomości związanych z zapleczem technicznym nr D39-KN-4Z/01 z dnia 28 września 2001 r. (z późniejszymi zmianami).

Szczegółowy wykaz mienia został określony w załącznikach do wskazanych umów: Nr 1 (stanowiących wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania Spółce do odpłatnego korzystania) oraz Nr 2 (stanowiących wykaz środków trwałych związanych z oddawaną nieruchomością).

Ponadto w 2010 i w 2011 r. Spółka dzierżawiła nieruchomości od PKP S.A. Oddział Dworce Kolejowe, na podstawie umowy nr DD5f-611-2/4/07 z dnia 30 sierpnia 2007 r.

PKP Energetyka w latach 2010-2013 wspierała działania PKP S.A. w celu przekazania Spółce mienia niezbędnego jej do prowadzenia działalności, przygotowując dokumentację potwierdzającą zdolność aportową nieruchomości oraz zlecając wykonanie operatów szacunkowych wyceny wartości rynkowej nieruchomości. W wyniku tych działań Spółka pozyskała aportem:

- w 2010 r. 64 nieruchomości o wartości rynkowej 51.539,1 tys. zł,
- w 2011 r. 74 nieruchomości o wartości rynkowej 59.797,8 tys. zł,
- w 2012 r. 35 nieruchomości o wartości rynkowej 26.134,8 tys. zł,

⁵⁴ Kontrolą nie objęto zagadnień związanych z zawarciem pomiędzy PKP S.A. a PKP Energetyka S.A. umowy dot. sposobu wyłonienia doradcy prywatyzacyjnego, zakresu realizowanych przez doradcę prac, wynagrodzenia doradcy oraz sposobu rozliczeń pomiędzy stronami tej umowy.

– w 2013 r. PKP Energetyka S.A. miała udokumentowaną zdolność aportową dla 56 nieruchomości, o wartości rynkowej 43.100,0 tys. zł, natomiast nie pozyskała nieruchomości ze względu na wstrzymanie przez PKP S.A. procesu aportowania.

(dowód: akta kontroli str. 3081-3483)

Pozyskiwanie składników majątkowych niezbędnych do prowadzenia przez PKP Energetyka S.A. działalności, wyszczególnionych w umowach D38-KN-4PR/01 oraz D39-KN-4Z/01, odbywało się na podstawie ustalonej przez PKP S.A. procedury związanej z wnoszeniem nieruchomości do spółek zależnych.

Zgodnie z procedurą pod koniec 2012 r. został przygotowany we współpracy z PKP S.A. wykaz nieruchomości planowanych do wniesienia aportem do Spółki w 2013 r. Wykaz ten zawierał 117 pozycji nieruchomości o szacunkowej wartości rynkowej aportu około 78,2 mln zł oraz przewidywany termin dokonania aportu. Został on przesłany w dniu 4 grudnia 2012 r. do PKP S.A.

Czynności związane z przygotowaniem dokumentacji aportowej potwierdzającej uregulowany stan prawny nieruchomości, ich zdolność aportową oraz wyceną wartości rynkowej powinny być wykonane przez PKP S.A. Aby przyspieszyć ten proces PKP Energetyka S.A., wzorem lat ubiegłych przygotowała dokumentację potwierdzającą zdolność aportową kilkudziesięciu nieruchomości ujętych w tym wykazie.

(dowód: akta kontroli str. 4242-4254)

Nieruchomości wniesione aportem do Spółki w latach 2010-2012 były wyłączane z załączników Nr 1 i Nr 2 do ww. umów dzierżawy. Aktualny na koniec 2013 r. wykaz dzierżawionego od PKP S.A. mienia zawarty został w aneksie nr 46 z dnia 4 września 2013 r. do umowy nr D38-KN-4PR/01 oraz w aneksie nr 55 z dnia 4 września 2013 r. do umowy D39-KN-4Z/01.

(dowód: akta kontroli str. 3081-3483)

Zdaniem Członka Zarządu PKP Energetyka S.A. – Dyrektora Ekonomiczno-Finansowego oraz Naczelnika Wydziału Zarządzania Nieruchomościami w Spółce, wszystkie składniki majątkowe – według stanu na dzień 11 grudnia 2013 r. – objęte umową dzierżawy nieruchomości Nr D38-KN-4PR/01 z dnia 28 września 2001 r. związanych z układem przesyłowo-rozdzielczym prądu stałego 3 kV i umową dzierżawy nieruchomości Nr D39-KN-4Z/01 z dnia 28 września 2001 r. związanych z zapleczem technicznym, są niezbędne do prowadzenia podstawowej działalności Spółki. Kwota czynszu z tytułu dzierżawy ww. składników majątkowych wynosi „[...]”⁵⁵.

(dowód: akta kontroli str. 4156-4240)

Koszty czynszu dzierżawnego w części dotyczącej działalności dystrybucyjnej są jednym z wielu elementów stanowiących podstawę do kalkulacji stawek opłat dystrybucyjnych w corocznym procesie taryfikacyjnym. Taryfa dla energii elektrycznej, zatwierdzana przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, uwzględnia koszty dzierżaw w części dot. dostaw energii na cele trakcyjne (przewoźnicy kolejowi) oraz przy kalkulacji stawek opłat dystrybucyjnych dla odbiorców nietrakcyjnych. Koszty dzierżaw „[...]”⁵⁶.

(dowód: akta kontroli str. 4156-4241)

⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. wysokości czynszu dzierżawnego. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. kosztów dzierżaw. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

PKP Energetyka S.A. do zakończenia niniejszej kontroli nie pozyskała od PKP S.A. składników majątkowych niezbędnych do prowadzenia działalności. W tej sytuacji dzierżawiła składniki majątkowe objęte zawartymi z PKP S.A. umowami Nr D38-KN-4PR/01 (związane z układem przesyłowo-rozdzielczym prądu stałego 3kV – kwota czynszu 768 415,35 zł miesięcznie) i D39-KN-4Z/01 (związane z zapleczem technicznym – kwota czynszu 970 842,83 zł miesięcznie). Poniesione przez PKP Energetyka S.A. koszty z tytułu dzierżawy tych składników wyniosły: „[...]”⁵⁷.

(dowód: akta kontroli str. 3547-3557)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

ZAGOSPODAROWANIE MAJĄTKU ZBĘDNEGO

W latach 2010-2012 Spółka nie posiadała zbędnych nieruchomości. Przeprowadzona w 2013 r. analiza gospodarczego wykorzystania nieruchomości ujawniła 8 nieruchomości uznanych za zbędne do dalszej działalności Spółki (6 nieruchomości pełniących uprzednio funkcje zaplecza administracyjno - technicznego i 2 stacje transformatorowo - rozdzielcze). Spółka od 2011 r. prowadziła działania w celu wydzierżawienia niewykorzystywanych nieruchomości „[...]”⁵⁸.

(dowód: akta kontroli str. 3081-3483,3558-4155)

W 2010 r. Spółka zbyła składniki majątku o łącznej wartości księgowej „[...]”⁵⁹.

(dowód: akta kontroli str. 4425-4427)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Działania związane z przygotowaniem trakcji elektrycznej do zasilania pociągów dużych prędkości

Opis stanu
faktycznego

W dniu 23 grudnia 2010 r. Spółka wystąpiła do PKP Intercity S.A. oraz do PKP PLK S.A. o informacje niezbędne do sprawdzenia wydolności układu zasilania sieci trakcyjnej linii, na których przewidziana była eksploatacja zespołów trakcyjnych dużych prędkości. Spółka podjęła się realizacji tego zadania, pokrywając koszty przedsięwzięcia, pod warunkiem przekazania przez zainteresowane podmioty szeregu szczegółowych danych, co stanowiło warunek umożliwiający uzyskanie wysokiego stopnia wiarygodności i rzetelności przedmiotowych analiz.

W związku z odpowiedzią PKP Intercity S.A. z dnia 17 stycznia 2011 r., że wymagane dane może przekazać dopiero po zakończeniu postępowania przetargowego, dot. wyłonienia dostawcy zespołów trakcyjnych dużych prędkości

⁵⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. kosztów dzierżaw. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. działań podjętych przez spółkę w celu zagospodarowania nieruchomości zbędnych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. działań podjętych przez spółkę w celu zbycia niektórych składników majątkowych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

i podpisaniu umowy, PKP Energetyka S.A. ponownie zwróciła się o przekazanie ww. informacji w dniu 18 maja 2011 r.

Pismem z dnia 6 czerwca 2011 r. PKP PLK S.A. poinformowała Spółkę, że wymagane dane dotyczące prędkości maksymalnych, geometrii toru oraz wykazu typów sieci trakcyjnej nie są jeszcze dostępne, ze względu na trwające prace projektowe oraz prowadzone prace budowlane i konieczność przeprowadzenia dokładnej analizy po ich zakończeniu.

Charakterystyki techniczne i trakcyjne przewidzianych do eksploatacji składów zespolonych typu ETR610 „Pendolino” Spółka otrzymała od PKP Intercity S.A. w dniu 5 lipca 2011 r.

Na podstawie otrzymanych danych, PKP Energetyka S.A. przeprowadziła analizę, jakie obiekty inżynierskie eksploatowane lub przewidziane do budowy przez Spółkę będą wymagały dostosowania do parametrów wymaganych przy eksploatacji pociągów „Pendolino”. Na potrzeby ww. analizy Spółka w szczególności:

- zleciła w 2011 r. Zakładowi Trakcji Elektrycznej Instytutu Maszyn Elektrycznych Politechniki Warszawskiej wykonanie „Ekspertyzy dotyczącej układu zasilania sieci trakcyjnej linii CMK (umowa E/228/2011-PW), Warszawa, (ukończono w marcu 2012 r).⁶⁰ „[...]”⁶¹.

(dowód: akta kontroli str. 97-353)

- sporządzono Studium Wykonalności modernizacji linii kolejowej E65 na odcinku Warszawa-Działdowo-Gdynia. Raport z fazy II. Załączniki, tom VI: Sieć Trakcyjna i Zasilanie (na zlecenie PKP PLK S.A.) oraz dokumentację dot. modyfikacji zakresu modernizacji układu zasilania linii kolejowej E65 na odcinku Warszawa-Działdowo-Gdynia „[...]”⁶².

(dowód: akta kontroli str. 354-500)

Spółka ponownie wystąpiła do PKP PLK S.A. pismem z dnia 13 sierpnia 2013 r. o przekazanie informacji na temat istotnych parametrów linii kolejowych w zakresie dot. współpracy nowego taboru z infrastrukturą elektroenergetyczną na wybranych odcinkach sieci linii kolejowych, zarządzanych przez PKP PLK S.A., w związku ze zbliżającym się terminem uruchomienia pociągów „Pendolino”.

(dowód: akta kontroli str. 3073-3075)

PKP Energetyka S.A. zakładała konieczności realizacji układów zasilania sieci trakcyjnej, w następujących dokumentach strategicznych:

- „Plan Strategiczny PKP Energetyka na lata 2009-2013”, który przedstawiał w rozdziale 3.2.3.3 istotne aspekty modernizacji infrastruktury linii kolejowych przez PKP PLK S.A., wraz z postulatem zawarcia pomiędzy PKP Energetyka S.A. i PKP PLK S.A. umów przyłączeniowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W trakcie opracowywania projekcji finansowych powyższa kwestia nie była jeszcze uregulowana, wobec czego opracowanie zawierało dane szacunkowe (w Tab.3.2.3). Poziom nakładów na „przyłączenia” linii kolejowych PKP PLK S.A. do sieci trakcyjnej określony został „[...]”⁶³.

⁶⁰ Kontrolą nie objęto zagadnień związanych z tym zleceniem.

⁶¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. wyników wskazanej analizy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. wyników analiz i planowanych nakładów finansowych na modernizację zasilania linii kolejowych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. wyników wskazanej analizy.

(dowód: akta kontroli str. 97,501-969)

- „Plan strategiczny PKP Energetyka S.A. na lata 2012-2016” „[...]”⁶⁴.

(dowód: akta kontroli str. 97-98,501)

Spółka zapewniła źródła finansowania budowy inwestycji związanych z modernizacją układów zasilania sieci trakcyjnej dla potrzeb wprowadzenia do eksploatacji pociągów „Pendolino”. W dniu 9 września 2013 r. Walne Zgromadzenie PKP Energetyka S.A. podjęło, odnosząc się do Projektu „Pendolino”, uchwałę nr 19/2013 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez Spółkę zobowiązania w postaci zawarcia umowy o finansowanie⁶⁵, pomiędzy Spółką a Konsorcjum dwóch banków oraz ustanowienia stosownych zabezpieczeń. Finansowanie to przeznaczone zostało m.in. na realizację tzw. „Projektu MUZa”, rozumianego jako realizacja umów zawieranych przez Spółkę z PKP PLK S.A., na podstawie „Porozumienia w sprawie zasad przyłączania sieci trakcyjnej do sieci dystrybucyjnej przedsiębiorstwa energetycznego PKP Energetyka S.A.”

(dowód: akta kontroli str. 87-92)

Inwestycje Spółki w obszarze modernizacji układów zasilania sieci trakcyjnej miały oparcie w postaci uchwał Rady Nadzorczej Spółki, zatwierdzających roczne plany działalności Spółki (na rok 2012 i na rok 2013).

Rada Nadzorcza PKP Energetyka S.A. zatwierdziła:

- uchwałą Nr 1/II/20,12 z dnia 16 stycznia 2012 r. - Plan działalności PKP Energetyka S.A. na rok 2012 (przyjęty przez Zarząd Spółki uchwałą nr 23 z dnia 10 stycznia 2012 r.),
- uchwałą Nr 5/II/2013 z dnia 17 stycznia 2013 r. - Plan działalności PKP Energetyka S.A. na rok 2013 (przyjęty przez Zarząd Spółki Uchwałą Nr 1035 z dnia 19 grudnia 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 81,94-95)

Według posiadanych przez Spółkę informacji, PKP PLK S.A. nie prowadziła zadań inwestycyjno – modernizacyjnych, dotyczących sieci i układów zasilania trakcyjnego, związanych z uruchomieniem eksploatacji pociągów „Pendolino”. Kwestie związane z określeniem zakresu rzeczowego i zasadami rozliczeń z tytułu realizacji przez PKP Energetyka S.A. inwestycji przyłączeniowych regulowało „Porozumienie w sprawie zasad przyłączania sieci trakcyjnej do sieci dystrybucyjnej przedsiębiorstwa energetycznego PKP Energetyka S.A.”. W wyniku realizacji umów zawartych przez PKP Energetyka S.A. z PKP PLK S.A., w oparciu o ww. Porozumienie, Spółka w okresie od dnia 23 sierpnia 2011 r. do dnia 8 października 2013 r. uzyskała „[...]”⁶⁶.

(dowód: akta kontroli str. 972-990)

Według ustaleń roboczych przeprowadzonych pomiędzy PKP Energetyka S.A. z PKP PLK S.A., PKP Intercity S.A. oraz Instytutem Kolejnictwa, składy zespołowe ED250 („Pendolino”) eksploatowane będą na następujących liniach (ciągach linii):

- E-65 odc. Gdynia – Gdańsk – Warszawa,

z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. wyników analiz i planowanych nakładów finansowych na modernizację zasilania linii kolejowych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. założeń Plan strategicznego PKP Energetyka S.A. na lata 2012-2016. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁵ W formie Programu Emisji Obligacji.

⁶⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. przychodów spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- E-65 odc. Grodzisk Maz. – Zawiercie (CMK),
- Psary – Kraków – Rzeszów,
- Włoszczowa Płn. – Częstochowa Stradom – Opole – Wrocław,
- Zawiercie – Katowice – Gliwice,
- Katowice – Bielsko Biala.

Prowadzenie ruchu pociągów o prędkości maksymalnej przekraczającej 160 km/h w odstępach 60 min przewidziane zostało na linii E-65 odc. Gdynia – Gdańsk – Warszawa, a w odstępach rzędu 10-15 min jedynie na linii E-65 odc. Grodzisk Maz. – Zawiercie (CMK). Według informacji przekazanych Spółce przez PKP Intercity S.A., projekt rozkładu jazdy na okres 2014/2015 nie przewiduje uruchamiania pociągów na linii CMK w odstępach mniejszych niż 15 min. Dopuszczalne minimalne czasy następstw pociągów „Pendolino” na linii CMK, wynikające z parametrów układu zasilania, [...]”⁶⁷. Również na linii E-65 odc. Gdynia – Gdańsk – Warszawa nie występują ograniczenia wynikające z parametrów układu zasilania sieci trakcyjnej, wpływające na czasy następstw pociągów „Pendolino”. Na pozostałych wskazanych wyżej liniach składy „Pendolino” eksploatowane miały być z prędkościami do 160 km/h. W ocenie Spółki, istniejące dotychczas układy zasilania sieci trakcyjnej na tych liniach, pozwalały na uzyskiwanie rozkładowych czasów przejazdu (prędkości handlowych) przez skład ED250, na poziomie co najmniej takim, jak uzyskiwany przy zastosowaniu lokomotyw serii EP09.

(dowód: akta kontroli str. 98,970-971,3036-3079)

Do dnia 31 października 2013 r. w nieznacznym stopniu zaawansowane było finansowanie modernizacji układów zasilania trakcji elektrycznej, wynikające z realizacji 73 „umów przyłączeniowych”⁶⁸, o łącznej wartości kosztorysowej 624.897,2 tys. zł. W okresie tym PKP Energetyka S.A. uzyskała od PLP PLK S.A. kwotę 114.600,1 tys. zł w formie zaliczek wynikających z umów przyłączeniowych (18,3 % wartości kosztorysowej inwestycji), wykonując nakłady w kwocie zaledwie 87.116,5 tys. zł (13,9 % wartości kosztorysowej inwestycji). Realizację pierwszej, podpisanej w sierpniu 2011 r. umowy o przyłączenie, Spółka rozpoczęła w listopadzie 2011 r., a kolejnych w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 989-990,4242-4249)

Spośród 73 zadań inwestycyjnych, których realizację zaplanowano w związku z modernizacją układów zasilania trakcji elektrycznej „[...]”⁶⁹.

Według wyjaśnień złożonych przez Prezesa Zarządu Spółki, czynnikiem krytycznym decydującym o terminowej realizacji inwestycji jest pozyskanie prawa do dysponowania gruntem na cele budowlane dla wznoszonych obiektów podstacji i linii zasilających. PKP Energetyka monitoruje tę sprawę, jednak stanowi ona realne zagrożenie i może wpłynąć na wydłużenie terminów zakończenia realizacji dla poszczególnych inwestycji. W ocenie Spółki opóźnienia w realizacji zadań modernizacji układów zasilania trakcji elektrycznej nie będą miały wpływu na zapewnienie zasilania pociągów, wymaganego przy eksploatacji pociągów „Pendolino”.

(dowód: akta kontroli str. 4242-4253)

⁶⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji technicznych i organizacyjnych spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁸ Zawartych w okresie od dnia 23 sierpnia 2011 r. do dnia 17 grudnia 2012 r.

⁶⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. realizacji zadań inwestycyjnych związanych z modernizacją trakcji elektrycznej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Ustalone
nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

PKP Energetyka S.A. nie wdrożyła planowanych, w latach 2009 - 2010, inwestycji związanych z modernizacją układów zasilania trakcji elektrycznej, na łączną kwotę ok. 814 mln zł „[...]”⁷⁰.

Opóźnienia realizacji zakładanych prac modernizacyjnych układów zasilania sieci trakcyjnej, spowodowane były m.in. długim okresem prowadzonych przez Spółkę z PKP PLK S.A. uzgodnień dot. treści „Porozumienia w sprawie zasad przyłączania sieci trakcyjnej do sieci dystrybucyjnej przedsiębiorstwa energetycznego PKP Energetyka S.A.”⁷¹, które podpisane zostało dopiero w dniu 1 czerwca 2010 r. W związku z powyższym pierwsze wnioski o wydanie warunków przyłączenia zostały złożone w Spółce dopiero w maju 2011 r. Z dokumentów Spółki wynika ponadto, że w okresie do sierpnia 2011 r. istotnym czynnikiem spowalniającym proces realizacji „Porozumienia...”, a tym samym wdrażania zakładanych inwestycji, było dążenie PKP PLK S.A. do zmniejszenia opłaty przyłączeniowej, poprzez rozważanie alternatywnych rozwiązań technicznych zasilania sieci trakcyjnej i wystąpienia o warunki zasilania na poziomie 15/20 kV (zamiast 110 kV) lub ograniczenie ilości zespołów prostownikowych w nowych i modernizowanych podstawach trakcyjnych⁷².

(dowód: akta kontroli str. 97,501-969,4242-4253)

Biuro Audytu Wewnętrznego nie prowadziło, w latach 2010-2013, badań audytowych w obszarze dot. modernizacji układów zasilania, niezbędnej dla eksploatacji pociągów „Pendolino”. Wg wyjaśnień Dyrektora Biura Kontroli i Audytu oraz Dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego:

1. Projekt modernizacji układów zasilania, którego realizacja jest niezbędna do umożliwienia eksploatacji pociągów „Pendolino”, jest dla PKP Energetyka S.A. jednym z kluczowych projektów. W związku z tym, niemal od początku trwania tegoż przedsięwzięcia, najwyższe kierownictwo Spółki deklarowało osobisty udział w realizacji i nadzorze nad tym projektem, włączając w to poszczególnych Członków Zarządu. Przedsięwzięcie to realizowane jest w strukturze projektowej, nad którą nadzór sprawuje rada programowa projektu, w skład której wchodzi kluczowi członkowie kadry zarządzającej Spółki. Biorąc pod uwagę fakt, iż Spółka w znaczący sposób wzmocniła system kontroli wewnętrznej tego projektu, audyt wewnętrzny nie przeprowadzał dotąd zadań audytowych w tym obszarze.
2. Audyt wewnętrzny konstruując plan audytu na rok 2014 przeprowadza analizę ryzyka, na podstawie której będzie konstruował roczny plan audytu. W przypadku, gdy analiza wykaże, iż realizacja tego projektu jest obarczona wieloma istotnymi ryzykami, audyt wewnętrzny będzie wnioskował o ich ujęcie w rocznym/ długoterminowym planie audytu. Plan audytu zostanie zaprezentowany Zarządowi oraz Komitetowi Audytu, które ostatecznie zdecydują o kształcie tegoż projektu.

(dowód: akta kontroli str. 22-72, 77-96,1388-1395)

⁷⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. realizacji zadań inwestycyjnych związanych z modernizacją trakcji elektrycznej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷¹ Regulującego zakres tych prac i zasady wzajemnych rozliczeń.

⁷² Rozwiązania takie były niezgodnie z zatwierdzonym wcześniej „Studium wykonalności”.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

PKP Energetyka S.A. dzierżała od PKP S.A. składniki majątkowe niezbędne do prowadzenia podstawowej działalności. W 2013 r. kwota czynszu z tytułu dzierżawy ww. składników wynosiła łącznie „[...]”⁷³ zł (netto) miesięcznie. Przygotowany we współpracy z PKP S.A. wykaz nieruchomości planowanych do wniesienia aportem do Spółki w 2013 r. zawierał 117 pozycji nieruchomości o szacunkowej wartości rynkowej około 78,2 mln zł. Pomimo współpracy Spółki z PKP S.A. w zakresie przygotowania dokumentacji potwierdzającej zdolność aportową tych nieruchomości, do końca 2013 r. wskazane nieruchomości nie zostały do PKP Energetyka S.A. wniesione, co zdaniem NIK może opóźnić proces prywatyzacji Spółki.

Realizacja inwestycji modernizacyjnych układów zasilania sieci trakcyjnej, związanych z planowaną eksploatacją pociągów „Pendolino” była na koniec 2013 r. zagrożona opóźnieniem. Spośród 73 zadań inwestycyjnych, których realizację zaplanowano w ramach projektu MUZ-a, związanych z zasilaniem m.in. tych pociągów, zakończenie „[...]”⁷⁴.

Niezrealizowanie w terminie zadań w zakresie modernizacji układów zasilania trakcyjnego może spowodować konieczność ograniczania parametrów eksploatacyjnych pociągów trakcji elektrycznej, w tym składów zespolonych „Pendolino”.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷⁵, wnosi o:

1. Ustalanie wieloletnich planów działalności PKP Energetyka S.A. w trybie zgodnym ze Statutem Spółki.
2. Przeprowadzenie analizy możliwości wykorzystania prac wykonanych w ramach realizacji 7 projektów inwestycyjnych dot. budowy elektrociepłowni i bioelektrowni oraz zagospodarowanie wyników tych prac.
3. Podjęcie skutecznych działań w celu zbycia 8 nieruchomości zbędnych do dalszej działalności Spółki.
4. Zwiększenie nadzoru nad terminową realizacją zadań inwestycyjnych w ramach projektu MUZ-a, mających na celu umożliwienie eksploatacji składów zespolonych „Pendolino” bez konieczności ograniczenia parametrów eksploatacyjnych tych pociągów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁷³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. wysokości czynszu dzierżawnego. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie dot. realizacji zadań inwestycyjnych związanych z modernizacją trakcji elektrycznej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 7 marca 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Infrastruktury

Dyrektor
/ - /Tomasz Emiljan

**Tekst ostateczny wystąpienia pokontrolnego ujednolicony
na podstawie Uchwały Zespołu Orzekającego Komisji
Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 6 czerwca 2014 roku.**